

Sygn. akt IV P 4/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Karol Kwiatkowski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Małgorzata Chmielewska

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2018 r. w Suwałkach na rozprawie

sprawy z powództwa Krajowego Ośrodka (...) Oddział Terenowy w B.

przeciwko C. M. (1)

o zapłatę odszkodowania za mienie powierzone

I. Oddała powództwo.

II. Zasądza od Krajowego Ośrodka (...) Oddział Terenowy w B. na rzecz C. M. (1) kwotę 1367,00 zł (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt siedem złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

III. Zasądza od Krajowego Ośrodka (...) Oddział Terenowy w B. na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w S.) kwotę 535,08 zł (pięćset trzydzieści pięć złotych 08/100) tytułem brakujących wydatków w sprawie.

SSR Karol Kwiatkowski

Sygn. akt IV P 4/18

UZASADNIENIE

Powód – Krajowy Ośrodek (...) Oddział Terenowy w B. w pozwie skierowanym przeciwko C. M. (1) domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 5.752,82 zł. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28.12.2017r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przewidzianych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż pozwany był pracownikiem powoda w okresie od 20.03.2013 r. do 31.08.2017 r. Stosunek pracy został nawiązany na podstawie umowy o pracę, na mocy której pozwany objął stanowisko specjalisty informatyka. Umowa została zawarta z poprzednikiem prawnym Krajowego Ośrodka (...) Oddział Terenowy w B., tj. z Agencją Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w O. Filia w S.. W ramach obowiązków służbowych, pozwany był odpowiedzialny za administrowanie systemem informatycznym pracodawcy, ponosił również odpowiedzialność za wszelki sprzęt komputerowy stanowiący własność pracodawcy i znajdujący się na wyposażeniu (...) Oddział Terenowy w O. Filia w S.. Odpowiedzialność niniejsza dotyczyła m.in. notebooka D. (...) ((...) - (...)) oraz modemu do Internetu nr (...), który został powierzony pozwanemu w myśl art 124 § 1 i 2 k.p. W związku z nieobecnością pozwanego w pracy

trwającą przez dłuższy czas, a spowodowaną jego tymczasowym aresztowaniem, pracodawca zwrócił się do niego w dniu 26.07.2017 r. z wnioskiem o zwrot powierzonego mu sprzętu komputerowego. W odpowiedzi na niniejsze pismo, pozwany oświadczył, iż nie jest w posiadaniu komputera, który utracił. Równocześnie wskazał, iż nie jest w stanie określić miejsca położenia danego przedmiotu, ani też dokonać jego zwrotu. Pismem z dnia 09.08.2017 r. powód wezwał powoda do zwrotu modemu do Internetu, który również znajdował się w posiadaniu pozwanego. W kolejnym piśmie z dnia 25.08.2017 r., powód w świetle treści oświadczenia pozwanego o utracie notebooka, wezwał go do zwrotu równowartości pieniężnej komputera, aktualnej na dzień wezwania, tj. kwoty 5.513,00 zł oraz do zwrotu modemu do Internetu. W odpowiedzi na niniejsze wezwanie, pozwany oświadczył, iż przedmiotowy komputer został zagubiony przez niego, wskazał on jednocześnie, iż odmawia zapłaty aktualnej wartości komputera, z uwagi na brak jego winy w zagubieniu sprzętu. Jako uzasadnienie braku odpowiedzialności w danym zakresie, pozwany wskazał na swoją niepoczytalność w dacie zagubienia sprzętu. Równocześnie zobowiązał się do zwrotu modemu do dnia 07.09.2017 r. Pomimo zgłoszonej deklaracji, pozwany nie dostarczył do siedziby powoda przedmiotowego modemu, w konsekwencji niniejszego, powód obciążył go kosztami ponoszonymi z tytułu korzystania z modemu, które musiał uregulować na rzecz dostawcy Internetu. W tym celu wystawił on trzy refaktury z tego tytułu, które przesłał na adres miejsca zamieszkania pozwanego, wyznaczając mu termin na zapłatę. Powyższe pisma nie przyniosły oczekiwanego rezultatu, w związku z niniejszym, powód podejmując kolejną już próbę rozwiązania niniejszej kwestii na drodze ugodowej, wystosował do strony pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 5.752,82 zł, stanowiącej równowartość notebooka oraz kosztów poniesionych przez powoda z tytułu korzystania przez pozwanego z modemu, wyznaczając jej dodatkowy termin na uregulowanie należności. W odpowiedzi, pozwany odmówił uiszczenia dochodzonej kwoty i do dnia dzisiejszego zalega z zapłatą 5.752,82 zł. W świetle powyższego, roszczenie objęte niniejszym pozwem należy uznać za uzasadnione w świetle treści art. 124 § 1 i 2 k.p. Powód podkreślił, iż pozwany przyznał, iż był w posiadaniu danego sprzętu komputerowego, jak i modemu, których nie zwrócił pracodawcy, pomimo ciążącego na nim w tym zakresie obowiązku. Niniejsze okoliczności pozostają bezsporne wobec oświadczeń złożonych w tym zakresie przez stronę pozwaną. Mając zaś na uwadze to, iż dany sprzęt został powierzony pracownikowi do wyliczenia się, ponosi on pełną odpowiedzialność za szkody spowodowane nie wywiązaniem się z danego obowiązku.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 26.01.2018r. sygn.. akt IV Np. 2/18, Sąd uwzględnił powództwo w całości oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.872,00 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty pozwany C. M. (1) zaskarżając nakaz zapłaty w całości domagał się oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany C. M. (1) przyznał, że z powodem łączyła go umowa o pracę w okresie od 20.03.2013 r. do 31.08.2017 r. na stanowisku specjalisty informatyka. Zaprzeczył jednak by ponosił odpowiedzialność za wyrządzoną pracodawcy szkodę. W pierwszej kolejności zarzucił, że strona powodowa nie wykazała w żaden sposób aby mienie określone w pozwie zostało powierzone w sposób prawidłowy, tj. aby pracodawca wydał ściśle określone mienie, którego rodzaj, ilość i wartość były znane pracownikowi i którego posiadanie objął po uprzednim wyrażeniu na to zgody. Niezależnie od powyższej przedstawionej okoliczności, pozwany wskazał, że polegają na prawdzie twierdzenia pozwanego zawarte przez niego w piśmie kierowanym do poprzednika prawnego powoda - Agencji Nieruchomości Rolnych OT w O. Filia w S. z dnia 31 sierpnia 2017 r. co do braku wiedzy co do faktu pozostawienia przez pozwanego w/w sprzętu, jak też co do faktu braku poczytalności pozwanego w tym okresie. Pozwany C. M. (1) nie może ponieść odpowiedzialności za utratę mienia pracodawcy bowiem nie można mu przypisać winy, która jest niezbędnym elementem do wystąpienia obowiązku naprawienia ewentualnej szkody. Powód złożył przeciwko pozwanemu zawiadomienie o możliwości popełnienia przez niego przestępstwa z art. 284 kk dotyczące przywłaszczenia określonego w pozwie mienia ruchomego, jednakże to postępowanie zostało skierowane do Sądu Rejonowego w Suwałkach II Wydział Karny celem jego umorzenia w trybie przepisu art. 324 kpk, z uwagi na brak poczytalności pozwanego w tamtym czasie.

Okoliczność ta została potwierdzona opinią sporządzoną przez biegłego psychiatrę do sprawy prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Suwałkach PR. DS. (...)2017. Z uwagi na powyższe, uznać należy, że pozwany C. M. (1) nie ponosi winy za utracone mienie ruchome powoda, a co za tym idzie, wyłączona jest jego odpowiedzialność.

Sąd ustalił, co następuje:

C. M. (1) pozostawał zatrudniony w Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa OT w O. Filia w S. w okresie od 20 marca 2013r. do 31.08.2017r. na stanowisku specjalista informatyk.

/dowód: świadectwo pracy – w aktach osobowych/

Na potrzeby świadczenia pracy pracodawca prawidłowo powierzył C. M. (1) m.in. sprzęt w postaci: notebook D. (...) (...) zakupiony za kwotę 8.960,39 zł. oraz modem do Internetu nr (...).

/okoliczność bezsporna, oraz dowód: oszacowanie szkody – protokół k. 15, faktura k. 16, karta inwentarzowa k. 65, arkusz spisu z natury k. 105/

(...) tego C. M. (1) używał do pracy w siedzibie pracodawcy oraz w miejscu zamieszkania – do pracy zdalnej.

/dowód: wyjaśnienia informacyjne pozwanego C. M. na rozprawie w dniu 23.04.2018r. – protokół skrócony rozprawy k. 127v, wyjaśnienia informacyjne pozwanego C. M. na rozprawie w dniu 17 maja 2018r. – protokół skrócony rozprawy k. 173v-174v, zeznania powoda C. M. w charakterze strony na rozprawie w dniu 17.12.2018r. – protokół skrócony rozprawy k. 288v-289, zeznania świadków: M. U. i G. K. – protokół skrócony rozprawy z dnia 23.04.2018r. k. 128-128v, zeznanie świadka J. L. - protokół skrócony rozprawy z dnia 17.05.2018r. k. 173v-174/

W okresie kwiecień-maj 2017r. C. M. (1), od dnia 28.04.2017r. do dnia 7.05.2017r. przebywał na urlopie wypoczynkowym. W tym czasie wyjeżdżał z rodziną do T., z wyjazdu tego wrócił do S. w okresie między 4 a 7 maja 2017r. W dniu 8.05.2017r. korzystał z dnia wolnego na żądanie.

W okresie od 9 do 10 maja 2017r. C. M. przebywał w B., gdzie dotarł z okolic S. (z domu znajomego w J.). W B. zakupił rower na potrzeby przemieszczania się po mieście (rower ten ostatecznie porzucił). Cały czas posiadał przy sobie powierzony mu sprzęt pracodawcy. W pewnym momencie będąc przy Bazylice pw. Św. R. w B. zauważył na jednym z urzędów przy ul. (...) logo Agencji Nieruchomości Rolnych i postanowił na schodach przed tym urzędem zostawić posiadany sprzęt komputerowy ufając, iż jest to bezpieczne miejsce dla jego pozostawienia. Następnie wrócił pociągiem do S.

/dowód: wyjaśnienia informacyjne pozwanego C. M. na rozprawie w dniu 23.04.2018r. – protokół skrócony rozprawy k. 127v, wyjaśnienia informacyjne pozwanego C. M. na rozprawie w dniu 17 maja 2018r. – protokół skrócony rozprawy k. 173v-174v, zeznania powoda C. M. w charakterze strony na rozprawie w dniu 17.12.2018r. – protokół skrócony rozprawy k. 288v-289, wydruk operacji na rachunku bankowym C. M. (1) k. 134-134v, lista obecności k. 143-144/

W dniu 10.05.2017 r. patrol policji, z polecenia dyżurnego K. w S., około godziny 23:55 udał się na ul. (...) w S., do Hotelu (...) gdzie doszło do zniszczenia mienia – przesuwanych automatycznie drzwi wejściowych. Na miejscu przed wejściem do Hotelu (...) zastano dwóch mężczyzn, który jeden z nich na widok patrolu próbował się oddalić, przyśpieszając kroku. Po krótkotrwałym pościgu mężczyznę, którym okazał się być C. M. (1), ujęto. C. M. (1) był w stanie nietrzeźwości, wyraźnie wyczuwano od niego woń alkoholu, miał zaburzenia równowagi. Był silnie pobudzony, agresywny. Oświadczył, że gdy wyrzucono go z hotelu, wychodząc kopnął nogą w automatyczne drzwi zewnętrzne głównego wejścia. Dodał, że ma problemy natury emocjonalnej i leczył się psychiatrycznie. W trakcie przeszukania odzieży wierzchniej, ujawniono kawałek torebki foliowej z zawartością suszu roślinnego koloru zielonego o wadze brutto 20,61 grama. Użyto testera narkotykowego. Kolor zabarwienia świadczy, że badana substancja jest narkotykiem w postaci marihuany. C. M. (1) został osadzony w (...) w S.. W rozmowie z policją w dniu 11.05.2017r. C. M. (1) podał, że leczy się psychiatrycznie i jest w bardzo złym stanie psychicznym i fizycznym, gdyż od piątku, od około 6 dni wraca

od kolegi P. z J.. Nie zna jego nazwiska. Do tej pory nie może wrócić do domu, nocował w lesie, jadł to co znalazł. To co znalazł, co leżało lub rosło, wkładał do majtek, gdyż nie miał żadnych toreb.

W chwili zatrzymania przez policję przy C. M. nie zabezpieczono sprzętu komputerowego w postaci notebooka D. (...).

Prokuratura Rejonowa w Suwałkach postanowieniem z dnia 13.06.2017r. sygn. akt PR Ds. (...).2017 postawiła C. M. (1) zarzuty tego, że:

I. w okresie od 10.05.2017 roku godz. 23:30 do dnia 11.05.2017 roku godz. 00:00 w S. przy ul. (...) na terenie Hotelu (...) dokonał umyślnego uszkodzenia przesuwanych automatycznie drzwi wejściowych w ten sposób, że kopiąc w nie obutą nogą połamane mechanizm prowadnic czym spowodował straty o nieustalonej wartości, jednakże znacznie wyższej niż 500 zł na szkodę właściciela M. S., przy czym czynu tego dopuścił się nie mając zdolności do pokierowania swoim postępowaniem oraz nie mając zdolności do rozpoznania jego znaczenia, tj. o czyn z art. 288 par. 1 kk w zw. z art. 31 § 1 kk

II. w dniu 11.05.2017 roku godz. 00:05 w S. przy ul. (...) na terenie Hotelu (...) wbrew przepisom Ustawy z dnia 29.07.2005 roku "O przeciwdziałaniu narkomanii" posiadał znaczną ilość środków odurzających z grupy I-N w postaci marihuany o łącznej wadze 20,61 grama brutto, przy czym czynu tego dopuścił się nie mając zdolności do pokierowania swoim postępowaniem oraz nie mając zdolności do rozpoznania jego znaczenia, tj. o czyn z art. 62 ust 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 31 § 1 kk

III. w bliżej nieokreślonym dniu, w maju 2017r w S. dokonał przywłaszczenia powierzonego mu sprzętu w postaci „Notebooka D. (...) - (...)," o wartości 8.960 złotych, na szkodę Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w O. Filia w S., przy czym czynu tego dopuścił się nie mając zdolności do pokierowania swoim postępowaniem oraz nie mając zdolności do rozpoznania jego znaczenia, tj. o czyn z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 31 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Suwałkach II Wydział Karny postanowieniem z dnia 8.09.2017r. sygn. akt II K 621/17 postępowanie w tej sprawie umorzył, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k., wobec stwierdzenia, iż z uwagi na chorobę psychiczną, podejrzany nie mógł w czasie czynów rozpoznać ich znaczenia

i pokierować swoim postępowaniem.

/dowód: kopia akt sprawy SR w Suwałkach sygn. II K 621/17 k. 52-90/

Krajowy Ośrodek (...) jako następcą prawny Agencji Nieruchomości Rolnych w okresie od 26.08.2017r. do 25.11.2017r. poniósł na rzecz dostawcy Internetu koszty korzystania z modemu o nr (...) – łącznie kwotę 239,82 zł. brutto. Celem dochodzenia tych kwot od C. M. (1), powód wystawił dwie refaktury obciążając byłego pracownika tymi kosztami.

/dowód: faktury z potwierdzeniem odbioru k. 17-20/

C. M. (1) od wielu lat choruje na chorobę psychiczną (schizofrenię). Wielokrotnie z tego powodu był hospitalizowany w szpitalach psychiatrycznych. Od wielu lat leczy się w PZP w S. chociaż nie zawsze systematycznie. Z jego relacji jak też okresowych hospitalizacji wynika, że okresowo występowały u niego pogorszenia stanu psychicznego. Ostatnio gorzej zaczął się czuć od początku marca 2017r. Znaczne pogorszenie stanu psychicznego wystąpiło na przełomie kwietnia i maja 2017r. Przyjmował wówczas niewielkie dawki leków antypsychotycznych lub przerwał leczenie co mogło być powodem pogorszenia jego stanu psychicznego. W okresie od dnia 27.04.2017r do dnia 12.05 2017r. zachowywał się będąc w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie swojej woli z powodu choroby psychicznej.

/dowód: opinia biegłego z zakresu psychiatrii J. M. (1) k. 182-184, 257-258 – pisemna oraz ustna na rozprawie w dniu 17.12.2018r. – protokół skrócony rozprawy k. 288-288v/

Sąd zważył, co następuje:

Odpowiedzialność za mienie powierzone pracownikowi do zwrotu lub wyliczenia się została uregulowana w art. 124-127 kodeksu pracy.

Podstawową przesłankę odpowiedzialności pracownika w tej mierze stanowi prawidłowe powierzenie mu mienia. Odpowiedzialność ta oparta jest na winie pracownika, polegającej na nienależytej pieczy nad powierzonym mu mieniem, wskutek czego powstała szkoda, stwarzająca domniemanie faktyczne. Pracownik może się uwolnić od cięższej na nim odpowiedzialności, wykazując, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych. Przepisy tego artykułu przeprowadzają rozróżnienie na mienie wskazane w § 1 szczegółowo wyliczone w pkt 1, to jest pieniądze, papiery wartościowe lub kosztowności i w pkt 2 - narzędzia i instrumenty lub podobne przedmioty, a także środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze oraz wskazane w § 2 określone ogólnie jako "inne mienie".

Przepisy art. 124 § 2-3 nakładają na pracownika odpowiedzialność w pełnej wysokości za szkodę w mieniu powierzonym mu z obowiązkiem zwrotu albo wyliczenia i ustanawiają domniemanie, że szkoda powstała z przyczyn, za które odpowiada. Pracownik zaś może od odpowiedzialności zwolnić się w całości albo w części, jeżeli wykaże, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, a w szczególności wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia. Tak więc, na gruncie wymienionych przepisów, pracownik staje się w odpowiednim zakresie wolny od odpowiedzialności nie przez fakt, że nie udowodniono dopuszczenia się przezeń uchybień obowiązkom pracowniczym, lecz dopiero wówczas, gdy przeprowadzi on dowód wystąpienia okoliczności od niego niezależnych, a mogących mieć wpływ na powstanie szkody w majątku, który przyjął do wyliczenia się. Tak ukształtowany reżim odpowiedzialności ma na celu zapobieganie ewentualności bezprawnego osiągnięcia korzyści kosztem mienia, do którego pracownik ma niekontrolowany dostęp i którym dysponuje oraz uchyleniu się od odpowiedzialności za niedobory powstałe "z niewiadomych przyczyn" (wyr. SN z 19.6.1979 r., IV PR 164/79, PiP 1980, Nr 4, s. 170 z aprobowaną glosą M. Piekarskiego).

Przepis art. 124 k.p. statuuje odpowiedzialność pracownika za szkodę w jej pełnej wysokości zarówno wtedy, gdy szkoda została wyrządzona z winy umyślnej, jak i wtedy, gdy została wyrządzona z winy nieumyślnej. Pełna wysokość szkody obejmuje rzeczywistą stratę i utracone korzyści. Przesłanką odpowiedzialności pracownika za szkodę w mieniu powierzonym jest wina, ale obowiązuje domniemanie prawne, że szkoda powstała z winy pracownika. Pracownik może się uwolnić od odpowiedzialności, jeżeli wykaże, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, a w szczególności wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia. (art. 124 § 3 k.p.).

Przepis art. 124 kp, chociaż nie wprost, wprowadza domniemanie, że szkoda w mieniu została zawiniona przez pracownika (zob. uchw. SN z 18.12.1976 r., V PZP 6/76, OSNCP 1977, Nr 5-6, poz. 84). Pracownik może jednak uwolnić się od odpowiedzialności, przez wykazanie, że naruszenie obowiązków (pieczy) nie było zawinione. Okoliczność wyłączającą winę przewiduje art. 117 § 2 KP (działanie w ramach dopuszczalnego ryzyka), który ma odpowiednie zastosowanie do odpowiedzialności za mienie powierzone (art. 127 KP). Nie można jednak przyjąć, że uregulowanie KP jest w tym zakresie wyczerpujące. Konieczne jest odwołanie się do art. 425 KC. W przepisie tym unormowano nieodpowiedzialność sprawcy szkody, jeżeli w chwili jej wyrządzenia był niepoczytalny, tzn. znajdował się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Nie ulega także wątpliwości, że stan psychiczny pracownika może mieć wpływ na obniżenie odszkodowania. Stwierdzenie niezawinionego zmniejszenia poczytalności u pracownika, któremu powierzono mienie z obowiązkiem wyliczenia się, może być uznane przez sąd za okoliczność pozostającą w związku przyczynowym ze szkodą w tym mieniu i uzasadniać w stopniu określonym przez sąd zwolnienie go od odpowiedzialności za tę szkodę (zob. wyr. SN z 24.2.1971 r., II PR 274/70, OSNCP 1971, Nr 11, poz. 201).

(por. komentarz do art. 124 kp (w:) Kodeks pracy. Komentarz pod red. Arkadiusza Sobczyka, wyd. 4, wyd. CH BECK 2018)

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy w pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż ostatecznie pomiędzy stronami nie było sporu w kwestii prawidłowego powierzenia pracownikowi C. M. mienia pracodawcy w postaci notebooka D. (...) - 4810MQ WIN 7 16GB oraz modemu do Internetu nr (...).

W ocenie Sądu, depozycje pozwanego co do okoliczności utracenia powierzonego mu sprzętu, są wiarygodne. Najprawdopodobniej zatem utracił go podczas pobytu w B. w okresie od dnia 9 do 10 maja 2017r. Pozwany stanowczo bowiem relacjonował, iż podczas tego wyjazdu sprzęt ten posiadał i pozostawił go w miejscu publicznym, na schodach pod urzędem z logo Agencji Nieruchomości Rolnych, w centrum B.. Okoliczności pobytu pozwanego C. M. w B., zdaniem Sądu potwierdza wydruk z jego rachunku bankowego (k. 134-134v), z którego wynika, iż w okresie od 9 do 10 maja 2017r. pozwany dokonywał w punktach zlokalizowanych na terenie B. płatności elektronicznych, w tym m.in. w dniu 9.05.2017r. dokonał zakupu roweru za kwotę 3.931,00 zł. (który również porzucił w B.), a w dniu 10.05.2017r. zakupił bilet na pociąg powrotny do S.. W S. w dniu 10.05.2017r. około północy został zatrzymany przez policję w związku ze zniszczeniem mienia w Hotelu (...) i wówczas nie zabezpieczono przy nim żadnego sprzętu komputerowego (bezsporne).

W ocenie Sądu, takie postępowanie pozwanego nie wynika z jego winy umyślnej czy nieumyślnej. Jego zachowanie było zdecydowanie nieracjonalne, zdezorganizowane, powodowane pobudkami chorobowymi. Jego aktywność, w tym i czyny będące przedmiotem sprawy karnej, wynikały z pobudek psychotycznych. Zdarzenia i fakty interpretował w sposób ksobny, nie uwzględniając wymogów realności. Badany przez biegłych psychiatrów do sprawy karnej był w podwyższonym nastroju i napędzie psychomotorycznym. Był bez dystansu do badających, dziwaczny, niesytuacyjny w zachowaniu. Wypowiedzi jego były niedokojarzone, wielowątkowe, nielogiczne. Był bezkrytyczny co do swego zachowania. W czasie rozprawy sądowej w kwietniu 2018r. pozwany podał, że pamięta jak chodził z laptopem w plecaku po B.. Było mu ciężko chodzić z laptopem i dlatego zostawił go na schodach przy kościele św. R.. Był to teren monitorowany i uważał, że laptop będzie tam bezpieczny. W międzyczasie kupił drogi rower uważając, że będzie mu łatwiej poruszać się po B.. Rower również zostawił w B.. Dodatkowo wpadł na pomysł aby złożyć podanie na studia doktoranckie na Politechnice B..

Jak wynika z opinii biegłego z zakresu psychiatrii J. M. (1) (k. 182-184, 257-258 – pisemna oraz ustna na rozprawie w dniu 17.12.2018r. – protokół skrócony rozprawy k. 288-288v), C. M. (1) od wielu lat choruje na chorobę psychiczną (schizofrenię). Wielokrotnie z tego powodu był hospitalizowany w szpitalach psychiatrycznych. Od wielu lat leczy się w PZP w S. chociaż nie zawsze systematycznie. Z jego relacji jak też okresowych hospitalizacji wynika, że okresowo występowały u niego pogorszenia stanu psychicznego. Jak twierdzi ostatnio gorzej zaczął się czuć od początku marca 2017r. Znaczne pogorszenie stanu psychicznego wystąpiło na przełomie kwietnia i maja 2017r. Przyjmował wówczas niewielkie dawki leków antypsychotycznych lub przerwał leczenie co mogło być powodem pogorszenia jego stanu psychicznego. W dniach 10-11 maja 2017r. dokonał czynów karalnych co kłóci się z jego dotychczasowym zachowaniem. Uszkodził drzwi w hotelu. Jak wynika z jego zeznań od kilku dni błąkał się bez celu. po lesie. Żywił się tym co znalazł. Jego zachowanie było zdecydowanie nieracjonalne, zdezorganizowane i powodowane pobudkami chorobowymi. Zdarzenia i fakty interpretował w sposób ksobny, nie uwzględniając wymogów realności. Rozumując w sposób realny nie zostawił notebooka ani cennego roweru w przypadkowych miejscach. Nie poszedłby do Politechniki B. aby otworzyć przewód doktorski. Występujące u C. M. zaburzenia myślenia i spostrzegania uniemożliwiały krytyczny odbiór rzeczywistości. Opiniowany w związku z tym nie potrafił racjonalnie podejmować decyzji ani kierować swoim postępowaniem. Reasumując biegły wskazał, iż C. M. (1) od dnia 27.04.2017r do dnia 12.05 2017r. zachowywał się będąc w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie swojej woli z powodu choroby psychicznej.

W pisemnej opinii uzupełniającej (k. 257-258) biegły J. M. wskazał, iż stan psychiczny pozwanego pogarszał się od czasu jego ostatniej wizyty w PZP w marcu 2017r. Znaczne pogorszenie stanu psychicznego nastąpiło w maju na kilka lub kilkanaście dni przed popełnieniem przez niego czynów karalnych. Przez szereg dni błąkał się bez celu po lesie. Zrywał rośliny. Żywił się tym co znalazł. Strona powodowa sugeruje, że mimo znacznego pogorszenia stanu psychicznego w owym czasie był on poczytalny i mimo choroby dokonując czynności prawne nie był w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie swojej woli. Brak jest danych do stwierdzenia, że opiniowany jest osobą uzależnioną od alkoholu. Jak stwierdził w wywiadzie środowiskowym alkohol pije rzadko. Stwierdził też, że kilkakrotnie od czasu studiów miał kontakt z narkotykami. Była to marihuana. Ostatnio palił ją w maju 2017r. Biegły uważa, tak jak biegli w swojej opinii z dnia 31.05.2017r, że podawane przez powoda używanie narkotyku nie spełnia nawet kryteriów używania szkodliwego. Strona powodowa podnosi fakt picia przez pozwanego alkoholu i przyjmowania przez niego narkotyków w maju 2017r. sugerując, że to miało głównie wpływ na popełnienie przez powoda czynów przestępczych a nie choroba psychiczna. Alkoholicy i narkomani dokonują czynów przestępczych ale ich zachowania nie są tak absurdalne, nieracjonalne, zdeorganizowane, nierealne jak to było w przypadku pozwanego. Strona powodowa przedstawia szereg wariantów związku przyjmowania narkotyków, picia alkoholu, zmniejszenia dawek lub całkowitego odstawienia przyjmowanego leku z zaistnieniem stanu wyłączającym świadome i swobodnego podjęcia decyzji, nasilenia objawów choroby.

Jak podkreślił biegły psychiatra, u osób chorych na schizofrenię, w przypadku całkowitego przerwania leczenia, zmniejszenia dawek, branie narkotyków lub picie alkoholu może prowadzić do nawrotu objawów chorobowych, a zaburzenia myślenia zw. z chorobą wpływają na podejmowanie nieracjonalnych decyzji. Objawy chorobowe które wystąpiły u opiniowanego miały wpływ na zachowanie pozwanego w okresie zakreślonym przez Sąd w postanowieniu o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego sądowego. W opinii nie podkreślał roli alkoholu ani narkotyków w wystąpieniu objawów chorobowych gdyż jak już podał pozwany nie jest uzależniony od środków substancji psychoaktywnych. Zdaniem biegłego, palenie w owym okresie marihuany i „picie alkoholu z butelki” było nie powodem ale jednym z objawów pogorszenia się stanu psychicznego pozwanego, tak jak kilkudniowe błądzenie po lesie, uszkodzenie drzwi w hotelu (...). Opiniowany nie dopuszczał się takich czynów będąc w dobrym stanie psychicznym. Obecnie jak twierdzi czuje się dobrze. Kontynuował leczenie przebywając w Szpitalu psychiatrycznym w C., a obecnie leczy się psychiatrycznie ambulatoryjnie.

Okoliczności te biegły potwierdził również opiniując ustnie na rozprawie w dniu 17.12.2018r. /por. protokół skrócony rozprawy k. 288-288v/

Zważywszy na fakt, iż biegły sądowy z zakresu psychiatrii w swojej opinii przedstawił kategoryczne stanowisko co do pytań Sądu i późniejszych zastrzeżeń pełnomocnika powoda, Sąd uznał tę opinię za dowód stanowczy i wiarygodny dla rozstrzygnięcia sprawy. Opinia ta została bowiem sporządzona w zgodzie z przepisami prawa, zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Ponadto biegły analizował dostępną dokumentację dot. historii choroby C. M. i przeprowadził jego badanie. Sąd umożliwił stronom zgłaszanie zastrzeżeń do sporządzonej opinii, jednakże nie spowodowało to zmiany stanowiska biegłego z zakresu psychiatrii. Z uwagi na powyższą treść opinii biegłego sądowego J. M., odnoszącej się w sposób jednoznaczny, stanowczy i kompletny do przedmiotu niniejszego postępowania i zakresu zlecenia, Sąd uznał, iż opinia ta wyjaśnia w sposób jednoznaczny i stanowczy wszelkie wątpliwości, jakie mogły zrodzić się po jej analizie i stanowi prawidłowy dowód w sprawie.

Należy, w ocenie Sądu przychylić się zwłaszcza do stanowiska biegłego psychiatry, iż drugorzędne znaczenie ma doszukiwanie się przyczyn pogorszenia się stanu psychicznego pozwanego. Należy stwierdzić, że takie pogorszenie miało miejsce i występujące w owym okresie zaburzenia spowodowały stan wyłączający świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie swojej woli. Mogło to wystąpić (jak podkreślił biegły psychiatra) nawet przy stosowaniu się do zaleceń lekarskich, przyjmowania leków bez przyjmowania środków psychoaktywnych. Jednocześnie opinia z zakresu psychiatrii stanowczo za absurdalne przyjmuje założenie powoda, iż pozwany świadomie starał się o pogorszenie swego stanu psychicznego aby potem bezkarnie dopuścić się czynów karalnych.

W ocenie Sądu, pozwany jednoznacznie w swoich zeznaniach wyjaśnił wątpliwości dotyczące ewentualnych sugestii, iż posiada modem powierzony mu przez pracodawcę. Faktycznie, jak wynika z treści jego pisma z dnia 31.08.2017r., zobowiązał się wobec pracodawcy do jego zwrotu w terminie do dnia 7.09.2017r. (por. pismo pozwanego – k. 14). Treść tego pisma nie rozstrzyga jednakże stanowczo, iż faktycznie pozwany ten modem posiada. Jak bowiem zeznał C. M. na rozprawie w dniu 17.12.2018r., szczerze chciał zwrócić ten modem, jednak okazało się, iż nie posiada go. Okazało się, iż faktycznie posiadał jedynie kartę SIM do Internetu. Pozwany potwierdził, iż kartę tę odnalazł po zwrocie jego rzeczy osobistych po zwolnieniu z internacji, i korzystał z tej karty wkładając ją do prywatnego telefonu i prywatnych modemów. Jest przekonany, iż powierzony mu modem pracodawcy utracił w maju 2017r. wraz z notebookiem. Wskazał również, iż przedmiotowy modem miał zapamiętany kod (...).

W świetle powyższych depozycji Sąd uznał, iż okoliczności sporne dotyczące korzystania z przedmiotowego modemu zostały już dostatecznie wyjaśnione, a w szczególności pozwany nie kwestionował, iż korzystał z karty SIM do Internetu przypisanej do tego modemu, natomiast nie użytkował samego modemu, który prawdopodobnie utracił w maju 2017. Dlatego też na rozprawie w dniu 17.12.2018r. na podstawie art. 217§3 kpc Sąd pominął dowód z informacji (...) SA dot. geolokalizacji modemu do Internetu H. (...) (wniosek pełn. powoda z załącznikami – fakturami za usługi mobilne- k. 2018-255).

Należy bowiem zgodzić się ze stanowiskiem strony pozwanej, iż modem do Internetu i karta SIM do Internetu są to dwa różne urządzenia, a zatem niewątpliwy fakt korzystania przez pozwanego z karty SIM na prywatnych urządzeniach (telefon, modemy) nie pozwoli na potwierdzenie, gdzie (i czy) lokalizował się przedmiotowy modem pracodawcy i czy był użytkowany przez pozwanego.

Mało istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, w ocenie Sądu, okazały się dowody przeprowadzone na wniosek powoda, mające wykazać, iż pozwany nie był uprawniony do wynoszenia powierzonego mu sprzętu poza miejsce pracy (por. zeznania świadków: M. U. i G. K. – protokół skrócony rozprawy z dnia 23.04.2018r. k. 128-128v, zeznanie świadka J. L. - protokół skrócony rozprawy z dnia 17.05.2018r. k. 173v-174, zarządzenie w sprawie bezpieczeństwa informacji w (...) wraz z regulaminem użytkownika k. 149-155, regulamin pracy k. 156-172). Faktycznie bowiem pozwany korzystał z przedmiotowego sprzętu poza siedzibą pracodawcy, wobec braku sprzeciwu pracodawcy na taką praktykę, a ponadto do jego utraty doszło w wyniku zaostrzenia objawów choroby psychicznej C. M. – schizofrenii (a zatem w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie swojej woli z powodu choroby psychicznej).

W świetle powyższego Sąd uznał, iż C. M. (1) utracił powierzony mu sprzęt tj. notebook D. (...) ((...)- (...) oraz modem do Internetu nr (...) w okolicznościach uchylających całkowicie jego odpowiedzialność za mienie powierzone. Pozwany pracownik od tej odpowiedzialności zwolnił się w całości wykazując, że powstała z przyczyn od niego niezależnych – zaostrzenia objawów choroby psychicznej. Dlatego też nie ciąży na nim w całości obowiązek zwrotu równowartości notebooka w kwocie 5.513,00 zł. i kosztów użytkowania modemu w okresie od 26.08.2017r. do 25.11.2017r. – łącznie kwoty 239,82 zł. brutto.

Dlatego też na podstawie art. 124§3 kp – powództwo zostało oddalone (pkt I sentencji wyroku).

W przedmiocie kosztów procesu orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i §3 k.p.c. Ponieważ powód przegrał proces w całości, jest zobowiązany zwrócić pozwanemu koszty zastępstwa prawnego, wysokość których ustalono na podstawie §2 pkt 4, §9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.), a zatem zasądzone z tego tytułu od powoda Krajowego Ośrodka (...) Oddział Terenowy w B. na rzecz pozwanego C. M. (1) kwotę 1.350,00 złotych plus 17,00 zł. tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, tj. łącznie 1.367,00 zł. (punkt II sentencji wyroku).

O brakujących kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o dyspozycję art. 98§1 kpc kpc, i art. 113 ust. 1 z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 300 ze zm.) i mając na uwadze fakt, iż powód przegrał proces w 100% zasądził od powoda Krajowego Ośrodka (...) Oddział Terenowy w B. na rzecz Skarbu Państwa (Kasy Sądu Rejonowego w S.) kwotę 535,08 zł tytułem brakujących wydatków w sprawie związanych z opinią biegłego z zakresu psychiatrii (k. 191, 266, 294) – pkt III sentencji wyroku.

SSR Karol Kwiatkowski